

La Humanitat

Any II : Núm. 166
Barcelona, 23 de maig de 1932

Redacció i Administració, Pelayo, 56 segon :-: Telèfons 16407 i 16408
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

A L'ENTORN DE LA DISCUSSIO DE L'ESTATUT AL PARLAMENT

PARAULES DIVERTIDES

LA CAMPANYA CONTRA L'ESTATUT

En un diari de Madrid "de cuyo nombre no quiero acordarme", famos pel seu odi a Catalunya, ha escrit Pio Baroja un article del qual copiem, sense altre comentari, els següents divertits paràgrafs:

"—Tiene usted razón, ¡qué demonios! Hay que hablar claro, porque sino le van a tomar a uno por catalanista, que ellos son los que nunca dicen lo que piensan, y siempre se vienen con timos y con vaguedades. Palabra de honor, que ya voy creyendo que lo mejor sería emprenderla a linternazo limpio con esa gentuza, y seguir el procedimiento del zampatorras de Primo de Rivera, porque los propios catalanes de buena fe están hasta los pelos con tanto majadero, con tanto mangante y con esa patulea ridícula de inventores de palabras, que el mismo Verdaguer no entendería. Y en las provincias de Gerona, de Lérida y de Tarragona están con el alma en un hilo, porque en cuanto los "nois" de las Ramblas cojan la sartén por el mango, aquello va a ser campo abierto a todos los Panchampas y todos los Roques Guinart de la política.

Y si aquí hubiera un Gobierno con redañas y unas Cortes con autoridad, otra sería la suerte de ese Estatuto que no quiere nadie. Pero como aquí

hay diputados que van a pulsar la opinión de su distrito, y en vez de pulsar, los pulsan a ellos a tiros, a paños y a ladrillazos, ¿qué cuernos de autoridad moral va a tener un Gobierno que se apoya en esa gente? Ninguna. Y luego, todo ese pasteleo en los pasillos del Congreso. Que si los socialistas (buena gente) visarán tal cosa, si los catalanistas votan otra, y que si los radicales no se clarean, y que si la reforma agraria se va a pique, le irá a hacer compañía el Estatuto. Y a todo esto, la arrebatina de destinos y la creación de nuevos enchufitos para colocar a los amigos y a las niñas de los amigos, y el trasiego de profesores adictos a buenos puestos en la Universidad de Madrid, y la mar de cosas, que ya van haciendo palida a la buena época de la monarquía con la Constitución en papel, o con dictadura, y claro, la gusanera catalanista aprieta las clavijas para meter el diente y sacar lo suyo, entre toda esta podre, y vamos que da un poco de asco, porque es una mezcilla de cobardía, de aprovechamiento y de pasteleo. ¿Pero esos tíos se creen que aquí ya se puede hacer todo lo que les convenga y les dé la gana, y que todo el monte es orégano? Van a conseguir que se le hinchen las narices a Juan Español, que debía llamarse Juan Lanás."

EL DEBAT DE L'ESTATUT

Al Sr. Hurtado li sembla bé el parlament del senyor Lerroix

Preguntat per un periodista madrileny, el diputat català senyor Hurtado, judicant el discurs del senyor Lerroix, ha dit:

—Mignifica peça oratòria. El que més val és el noble accent de concòrdia que posà en tractar de l'Estatut.

—Tanmateix formularà alguna repugnància...

—Sí; però són més de forma que de fons. En el discurs de Lerroix hi havia una gran cordialitat.

—Què us sembla més estimable de la intervenció del cap radical?

—L'emoció amb què recollí la meua al·lusió a les seves intervencions en la política catalana i el seu assentiment a la meua afirmació de què ell començà la seva actuació política amb un partit d'evident arrelam anticatalanista.

—Certa Premsa parla dels tons agres del discurs vostre...

—No hi ha tal cosa. Ho saben bé tots quants m'escoltaren.

—Satisfet de la intervenció de Lerroix?

—Sí.

EL PATRIOTISME DELS UNITARIS

La majoria parlamentària deu votar l'Estatut de Catalunya

Carles Soldevila, a "La Publicitat", diu el que segueix:

"Deia el senyor Lerroix als nostres diputats que han de respectar la manera de concebre el patriotisme que tenen els unitaris. Respectar-la, tot combatent-la; això és el que cal fer. Respectar-la sense combatre-la, no, perquè llur manera de concebre el patriotisme — i és per això que el qualifiquem sense embuts de patriotisme — implica un privilegi, una hegemonia, una superioritat de naixença.

I és precisament perquè no volen fer públicament abdicació d'aquest privilegi tutelar que la majoria dels diputats de la Cambra desitjarien que l'Estatut, fórmula d'emancipació del pupíl Catalunya, sortís aprovat sense que ells li haguessin concedit llur sufragi.

Comprenem la paradoxa; respectem els escrúpols i les recances que la inspiren. No es rectifica en tres dies el plec adquirit en tres segles. Però, ara més que mai, creiem sa i fructífer per a la República espanyola que la majoria s'imposi enèrgicament, i a la claror del dia, el sacrifici de votar l'Estatut de Catalunya.

Cal no imitar la manera covarda i indecisa d'Alfons XIII. Cal abdicar amb tot el compte que vulguin, però amb gallardia."

cias y, en lo posible, tolerante con todos los que en su actuación pública no atienden contra la estabilidad de la República, contra el orden, contra la ley y contra la autoridad.

—¿Ha advertido usted que los juicios adversos son de las derechas y de los socialistas?

—No me extraña que las izquierdas hayan manifestado una opinión adversa para mí, aunque debo declarar lo han hecho en términos de corrección y consideración que agradezco. Lo que pido a mi suerte es que en la izquierda de la democracia republicana, los que la rebasan para pertenecer a la social aprendan de aquellos cortesía y buena educación. Mis palabras no son una protesta contra los juicios contrarios, porque estoy acostumbrado a ser respetuoso con la opinión pública; son un lamento por el daño que hace a un partido de tanta importancia el divorcio que en la manera de producirse y en su trato social y político hay entre sus dirigentes y sus dirigidos."

A BERLIN

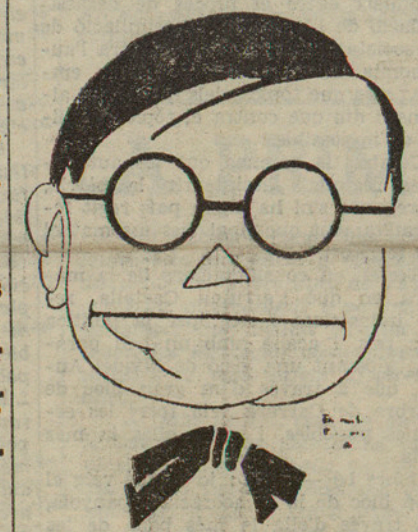
Lluís Araquistain, ambaixador d'Espanya, creu necessari l'Estatut de Catalunya

«Es una aplicació del principi de la divisió del treball a les funcions de l'Estat»

Madrid. — Eugeni Xammar, cronista d'"Ahora" a Berlín, ha tramès el següent article:

"Als salons de l'Institut Ibero-Americà, de Berlín, ha tingut lloc una brillant recepció a honor de l'ambaixador d'Espanya, senyor Lluís Araquistain, donada pel propi Institut en col·laboració amb la Societat Hispano-Ale-

L'Estatut eliminarà molts punts de refrec psicològics entre la gran regió mesocràtica del nord-est i la vella Castella senyorial; però jo espero, sobretot, una intel·ligència perfecta i ràpida en el simple concepte de la vida que és exposat en la Constitució espanyola, establint la norma universal del treball com a base inexcusable de la societat, serà el millor mitjà per tal que els castellans i els catalans s'entenguin definitivament."

LLUIS ARAQUISTAIN

ELS DEFENSORS DE CATALUNYA

Comentari a l'actuació parlamentària del Sr. Antoni Xirau

El corresponsal parlamentari de Leu veu fa el següent elogi de la tasca parlamentària del diputat d'Esquerra Republicana senyor Antoni Xirau:

"Excel·lent entrada la d'Antoni Xirau, membre català de la Comissió. La seva modestia, el seu franc parlar, la seva tenacitat, li han guanyat la simpatia de tots els catalans i de molts no catalans. Entre els elements de l'Esquerra, avui ha acabat de col·locar-se en el primer rengle. Ha tingut un triomf clar, net, que ens plau de remarcar. El seu triomf ens fa legitimitat joiosos. La seva argumentació pot ésser acceptada per qualsevol catalanista; i no podem dir el mateix d'altres que també parlen en nom de tots els catalans. Sense preambuls, sense genuflexions, sense excuses, dret al gra, al tema; i, dins el tema, als aspectes més sobresortints, més llampants. Oposar afirmacions a afirmacions. No acaramullar arguments. Un sol argument, el més visible i rotund, per a cada qüestió. Així uns mots per al senyor Maura, que s'ha oblidat de la Constitució i de les seves essències; uns altres per al senyor Sánchez Roman, que s'ha oblidat de la democràcia i del liberalisme; uns altres per al senyor Ortega i Gasset, que s'ha oblidat de la història autèntica de Catalunya i de l'antiga història d'Espanya. Grandesa antiga de Catalunya; ideal expansiu català; possible grandesa d'una nova Espanya, amb la col·laboració i llibertat de tots. Quan ha calgut recordar al professor Illustre que tot just fa seixanta anys ningú no volgué ésser rei d'Espanya, el professor Illustre ha empallidit."

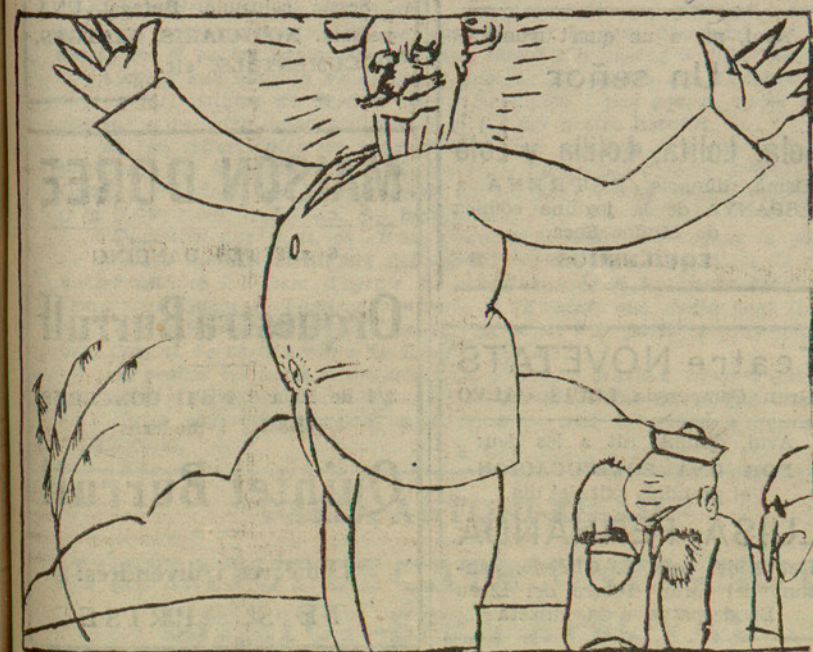
L'UNITARIISME DE "EL DEBATE"

El diari cavernícola es dol que a les sessions parlamentàries, dedicades a l'Estatut, no hi hagi escàndol

Diu el borbònic "Debate", de Madrid:

"Diriase al observar los debates sobre la cuestión, que se discute el régimen de un país extranjero. Frío y árido, limitado a números y prerrogativas, sin una nota emocional, a menos que aparezca un relámpago de odio, sin una voz dispuesta a repetir el canto a el "paraíso de Dios" que Alfonso el Sabio coloca en el pórtico de su Crónica General.

La discusión sobre el Estatuto tal

Lerroix: —No ambiciono el Poder ni atacaré el Govern mentre existeixin problemes nacionals.
El grup dretista: —Pobre senyor! Tampoc ens serveix.
(De Bagaria, a "Luz".)

Com judica el seu discurs el senyor Lerroix Anteposa a la satisfacció de passions personals, la seva passió del bé públic

"Heraldo de Madrid" publica les següents paraules del senyor Lerroix:

"—Yo sabía de antemano que lo que había de decir no parecería bien a todo el mundo, y, por consiguiente, no me extraña la diversidad de opiniones, i, por el contrario, me sorprende el gran número de felicitaciones y manifestaciones de conformidad con mi tesis que recibo. Todo el que conozca los entresijos de la política sabe las dificultades por que atraviesa, más que la República, el Gobierno, y la trascendencia que éstas pueden tener en el orden público, y en tales circunstancias el primer deber para el que ocupa una tan fuerte posición como la mía es contribuir a que no se quebrante más el orden público ni se desprestigie el principio de autoridad. Así, pues, los que han echado de menos una acción violenta contra el Go-

bierno es que no sienten el deber como lo siento yo y anteponen la satisfacción de pasiones personales a la pasión por el bien público. Por otra parte, yo no provooco cierto genero de deslindes; pero he procurado actuar fuera y dentro del Parlamento de manera que conozcan cuantos se acercan a mí y al partido radical que yo sigo siendo un hombre de izquierdas; que si un día el Poder viniera a mis manos, con un criterio de izquierdas resolvería los problemas que requiriesen urgente resolución, todo lo cual considero perfectamente compatible con serenidad y ecuanimidad en los métodos de gobierno respecto a la libertad individual, dejando si puedo en la conciencia pública el convencimiento de que a la vez se puede ser enérgica autoridad, convencidamente radical y respetuoso con todas las creen-